

03T(A)

TELUGU, Paper-I

(First language)
(Composite Course)
Parts A and B

Time : 3 hours 15 min.]

[Maximum Marks : 60

మూచువ:

- (1) ఈ ప్రశ్న పత్రంలో పార్ష్వ - A, పార్ష్వ - B విభాగాలుంటాయి.
- (2) పార్ష్వ - A రెండు సెక్షన్లుగా ఉంటుంది. పార్ష్వ - A కు సమాధాన పత్రంలో, పార్ష్వ - B కు ప్రశ్న పత్రంలోనే సమాధానాలు రాయాలి.
- (3) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు రాయాలి.
- (4) మొదటి 15 నిల్లు ప్రశ్నపత్రం చదపడానికి, మిగిలిన 3 గంల్లు సమాధానములు రాయడానికి తేటాయించాలి.

Part - A

Time : 2 hours 30 min.

Marks : 40

I. అవగాహన - ప్రతిష్ఠానికి

(15 మార్కులు)

1. క్రింది పద్యాలలో ఒక పద్యానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి.

$1 \times 5 = 5$

శివరాజంతు మేల్చుసుంగుఁ దెరలో స్నేగ్మంబుద చ్ఛాయలో
సవసాదామినిఁబోలు నా యవనకాంతారత్నమున్ భక్తి గౌ
రవముల్ వాఱగుఁ జూచి పల్కె, “వనితారత్నంబు లీ భవ్యహైం
దవ భూజంగమ పుణ్యదేవతలు; మాతా! తప్పు సైలింపుమీ!”

శేషా

పట్టుగ నీశ్వరుండు తనపాలిట సుండిపుడిచ్చినంతలో
దిల్చుక దీనదేహులను తేటగ లాలసజేసి, యన్నమున్
బెట్టు విపేకి మానసముఁ బెంపానరించుచు సూరకుండనన్
గుట్టుగ లక్ష్మీఁ బౌంచుఁ; చరిగొండ సృసింహా! దయాపయోనిధీ!

2. క్రింది అపరిచిత పద్యాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. $5 \times 1 = 5$

తలనుండు విషము ఘణికిని
వెలయంగా తోకనుండు వృశ్చికమునకున్
తలతోకయనక యుండును
ఖలునకు నిలుపెల్ల విషము గదరా సుమతీ!

ప్రశ్నలు:

- అ) ఘణికి విషం ఎక్కడ ఉంటుంది?
- అ) తోకలో విషం దేనికి ఉంటుంది?
- ఇ) ఖలునకు విషం ఎక్కడ ఉంటుంది?
- ఈ) ఖలుని స్వభావం ఎలా ఉంటుంది?
- ఉ) ఈ పద్యానికి మకుటం ఏది?

3. క్రింది అపరిచిత గద్యాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. $5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

ఆంధ్రప్రదేశ్ సూతన రాజధాని అమరావతి. చారిత్రాత్మకంగా అమరావతికి విజిష్టమైన స్తోనం ఉంది. బుద్ధుని పాదస్థర్మతో పునీతమైన ప్రాంతమిది. ఇఛ్ఛాకులు మొదలు ఎందరో రాజులు ఈ ప్రాంతాన్ని పాలించారు. ఆయా రాజుల పరిపాలనా విధానాలు, మతాచారాలు, సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు అమరావతిపై గట్టి ప్రభావాన్ని చూపాయి. అందువల్లనే అమరావతి ఆంధ్రప్రదేశ్కు సాంస్కృతిక రాజధాని అయింది. అమరావతిని మొత్తం మూడు దశల్లో 35 సంవత్సరాలలో సర్వాంగ సుందరంగా నిర్మిస్తారు. అమరావతి నగర నిర్మాణానికి రైతులు భూములను ఇచ్చి తమ పదాన్యతను చాటుకున్నారు. సింగపూర్, జపాన్ దేశాల భాగస్వామ్యంతో ఆకాశహర్షాలు, ఉద్యానవనాలు, సరస్వతిలు నిర్మించబడతాంటి. ఆనతికాలంలోనే వెలగపూడిలో సూతన సచివాలయం, శాసనసభ, శాసనమండలి భవనాలు అందుభాటులోకి వచ్చాయి. అమరావతి నగరం శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందడానికి మన ముఖ్యమంత్రి చేస్తున్న కృష్ణ అభినందనీయం. రాష్ట్ర ప్రజలందరు నిస్సావర్ధంతో అమరావతి నగర నిర్మాణానికి సహకరించాలి.

ప్రశ్నలు:

- అ) ఆంధ్రుల సూతన రాజధాని ఏది?
- అ) అమరావతి ఎపరి పాదస్థర్మతో పునీతం అయింది?
- ఇ) అమరావతిని ఎన్ని దశల్లో నిర్మిస్తారు?
- ఈ) అమరావతి శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందడానికి కృష్ణ చేస్తున్నది ఎవరు?
- ఉ) పై పేరా చదివి ఒక ప్రశ్నను తయారు చేయండి.

4. క్రింది కరపత్రాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయిండి.

$5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

ఆదుకోండి!

దాతలారా! పెద్ద మనసుతో పేదవారిని ఆదుకోండి. తిండి లేని అభాగ్యశెందరో ఉన్నారు. లేత చేతులతో కూలి పని చేసే బాల కార్యములు ఎందరో ఉన్నారు. రోగాలతో పోరాడలేక బిక్కమొగాలు వేసిన దోర్చుగ్యశెందరో! ఆ అనాధలు, అభాగ్యులు మన సోదరులే. వాళ్ళంతా మనవాళ్ళే. మన సంపదలో కొఢిగా దానం చేద్దాం. అందరిని ప్రీమతో ఆదుకుంధాం. మన ఉదారతను చాటుకుంధాం. గొప్ప మనసుతో ఆలోచించండి. అనాధల జీవితాల్లో వెలుగులను నింపుదాం. మానవసేవ మాధవసేవ.

ఇట్లు,

నిర్మల హృదయ సేవా సమితి,

కొత్త అన్నసముద్రం (గ్రామం),

త్రిపురాంతకం (మండలం),

ప్రకాశం (జిల్లా).

ప్రశ్నలు:

- ఎవరిని మనం సోదరులుగా భావించాలి?
- పెద్దమనసుతో ఎవరిని ఆదుకోవాలి?
- మాధవసేవతో సమానమైనది ఏది?
- ఈ కరపత్రం దేనికి సంబంధించినది?
- ఈ కరపత్రాన్ని రూపొందించింది ఎవరు?

II. వ్యక్తికరణ - సృజనాత్మకత

(25 మార్కులు)

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు నాలుగు లేదా ఐదు వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.

 $5 \times 2 = 10$

5. ‘భిక్ష’ పార్యభాగ కవిని గురించి రాయండి.
6. ‘పీలిక’ అనే ప్రక్రియను వివరించండి.
7. ఆచార్య నాగార్జునుని గురించి రాయండి.
8. ‘గోరంత దీపాలు’ కథానిక ద్వారా మీరు గ్రహించిన ఐదు విషయాలను పేర్కొనండి.
9. హనుమంతుని పాత్ర స్వభావాన్ని వివరించండి.

క్రింది ప్రశ్నలకు పది వాక్యాలు మించకుండా వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

 $3 \times 5 = 15$

10. ‘వెన్నెల’ పార్యభాగం ఆధారంగా ఎట్లన వర్ణించిన వెన్నెల గొప్పదనాన్ని సాంతమాటల్లో రాయండి.

లేదా

మానవ ప్రస్తావంలో కళ, కవిత, విజ్ఞానం తోడున్నాయని కవి వర్ణించాడు గదా! దీనిని నీపు ఎలా సమర్థస్తాపు?

11. వాలి, సుగ్రీవుల వైరానికి గల కారణాలను వివరించండి.

లేదా

రామాయణం ఆధారంగా అన్నదమ్ముల అనుబంధాన్ని విశేషించండి.

12. మరుగుదొడ్డ వాడకంపై ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించే విధంగా కొన్ని నినాదాలు రాయండి.

లేదా

పల్లెల లందచందాలను, అక్కడి ప్రజల అనుబంధాలను తెలియజేస్తూ మిత్రునికి లేఖ రాయండి.

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

03T(B)

TELUGU, Paper-I

(First language)
(Composite Course)
Parts A and B

Time : 3 hours 15 min.

[Maximum Marks : 60]

సూచన : విద్యార్థులు సమాధానములు రా : ప్రశ్నపత్రములోనే నిర్దేశించిన విధంగా సంబంధించిన ప్రశ్నల క్రింద ఇచ్చిన ఖాలీస్తులంలోనే ప్రాయాలి. పూర్తి చేసిన ప్రశ్నపత్రాన్ని **Part - A** సమాధాన పత్రంతో జతుపరచండి.

Part - B

Time : 30 minutes

Marks : 20

III. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು

క్రింద ఇన్నబడిన ప్రత్యలకు సరియైన సమాధానాలు గుర్తించి వాటకెదురుగానును

$$18 \times 1 = 18$$

(బోకెటల్) ఆ జవాబులను నూచించే (A/B/C/D) అక్షరాలను రాయిండి.

1. గంగాజలంతో పునీతం లయింది. - గీత గీసిన పదానికి అర్థం గుర్తించండి. []

(A) పర్వము (B) వైభవము

(C) ఉపేతము (D) పవిత్రము

2. గృహమును ధరించి యుండునది - అనే ప్యుత్తుత్త యర్థం గల పదాన్ని గుర్తించండి. []

(A) సైరంధ్రి (B) పురంధ్రి

(C) పరంధ్రి (D) జయంధ్రి

3. కొముది అందరిని ఆకర్షించింది. - గీత గీసిన పదానికి పర్యాయపదాలను గుర్తించండి. []

(A) కానుక, అంతరంగం (B) ప్రవాహం, నెమలి

(C) వెన్నెల, యామిని (D) జ్యోత్స్మా, చంద్రిక

[3]

[4]

క్రింది పదాలను ఉపయోగించి అర్థవంతమైన వాక్యాలు రాయండి. 2x1=2

- ### **19. కడుపులు మాడ్యూక్సు : -**

20. ଅନ୍ତରୀଳମାତ୍ରା :-